

Latvijas vadošo komandu hokejistu antropometriskie rādītāji

*Voldemārs Arnis, Irēna Upeniece,
Raimonds Upenieks*

*Rīgas Stradiņa universitāte,
Sporta un uztura katedra, Latvija*

Ievads. Katra sporta veida pārstāvjiem ir raksturīga noteikta ķermeņa kompozīcija un nepieciešamas dominējošas biomotorās spējas. Hokejistu antropometriskie rādītāji ir saistīti ar konkrētu lomu izpildīšanu hokeja spēles gaitā: uzbrucējs; aizsargs; vārtsargs. Kā viens no laikmetīgā hokeja aktuālākajiem jautājumiem visos vecuma līmeņos – bērnu, jauniešu un pieaugušo – ir hokejista augums un svars. Pašreizējās paaudzes hokeja treneri, veicot hokejistu atlasīšanu, daudzās valstīs cenšas pielāgoties ķermeņa antropometriskajiem un kompozīcijas standartiem.

Darba mērķis. Izpētīt Latvijas vadošo komandu hokejistu antropometriskos rādītājus un to atšķirības rezultatīvāko un vājāko komandu spēlētājiem.

Materiāls un metodes. Veikta Latvijas 7 vadošo virslīgas komandu 229 hokejistu antropometrisko rādītāju analīze un salīdzināšana. Izveidotas rādītāju matricas 7 komandu spēlētājiem: vecums, augums, svars, ķermeņa masas indekss (ĶMI). Veikta hokejistu auguma, ķermeņa masas un ĶMI salīdzinošā analīze komandās un pēc spēlētāju pozīcijas (uzbrucējiem, aizsargiem, vārtsargiem).

Rezultāti. Virslīgas vadošo komandu spēlētāju vidējie auguma rādītāji ir līdzīgi – robežās no 181 līdz 183 – un starp komandām statistiski ticami neatšķiras ($p > 0,05$). Vidēji lielākie auguma rādītāji ir trijām komandām – *Zemgale*, *HS Rīga* un *Ogre* –, un tie ir gandrīz vienādi. Bet vismazākais vidējais auguma rādītājs ir komandā *Kurbads* – 181 ± 6 cm. No uzbrucējiem garākie bija komandā *Zemgale* – $183 \pm 5,64$ cm, no aizsargiem visgarākie ir *HS Rīga* un *Ogre* komandām, vidējais augums – $1,84 \pm 5,68$ cm. Augumā garākie vārtsargi bija komandā *Jūrmala*.

Virslīgas vadošo komandu vidējā ķermeņa masa ir robežās no 78 līdz 86 kg. Vislielākais vidējais ķermeņa masas rādītājs ir komandai *Mogo* – $86 \pm 6,23$ kg, otrajā vietā ierindojās komanda *Kurbads* – 85 ± 6 kg, viszemākā vidējā ķermeņa masa ir komandai *Ogre* – $78 \pm 6,94$ kg. Ķermeņa masas vidējie rādītāji rezultatīvākajām komandām ir augstāki, un divu rezultatīvāko komandu ķermeņa masa statistiski ticami atšķiras no divu vājāko komandu ķermeņa masas ($p < 0,05$).

Salīdzinot vidējos rādītājus pēc pozīcijām, aizsargiem vislielākais vidējais ķermeņa masas rādītājs ir komandai *Kurbads* – 90 ± 6 kg, kam seko komanda *Mogo* ar $85 \pm 4,09$ kg un *HS Rīga* – $84 \pm 9,54$ kg. Smagākie uzbrucēji ir *Mogo* un *Zemgale LLU*, vidējais svara rādītājs – 86 ± 8 kg. Aizsargi ir smagāki par spēlētājiem citās pozīcijām. Pēc vidējā kopējā rādītāja aizsargiem vidējais svars ir $84 \pm 7,30$ kg, uzbrucējiem – $82 \pm 5,5$ kg un vārtsargiem – 81 kg.

Izvērtējot visu komandu vidējo ĶMI, konstatēts, ka rezultatīvāko komandu spēlētāju ĶMI (*Kurbads* – $22,23 \pm 4,83$ un *Mogo* – $22,34 \pm 2,80$) ir nedaudz lielāks nekā vājāko komandu spēlētājiem (*Ogre* – $18,31 \pm 2,77$, *Jūrmala* – $19,32 \pm 4,20$), bet statistiski ticami neatšķiras ($p > 0,05$). Vislielākais ĶMI ir rezultatīvākās komandas *Kurbads* aizsargiem – $25,1 \pm 3$, un otrs lielākais ĶMI ir otras labākās komandas aizsargiem – $23,6 \pm 2,80$. Rezultatīvākās komandas aizsargu ĶMI statistiski ticami ($p < 0,05$) atšķiras no piecu vājāko komandu ĶMI.

Secinājumi. Latvijas 7 vadošo virslīgas komandu spēlētāju vidējie auguma rādītāji ir līdzīgi un savstarpēji statistiski ticami neatšķiras.

Ķermeņa masas vidējie rādītāji rezultatīvākajām komandām ir augstāki, un divu rezultatīvāko komandu ķermeņa masa statistiski ticami atšķiras no divu vājāko komandu ķermeņa masas. Komandu vidējais ķermeņa masas indekss ir līdzīgs un statistiski ticami neatšķiras. Vislielākais ķermeņa masas indekss ir rezultatīvākās komandas aizsargiem, un tas statistiski ticami ($p < 0,05$) atšķiras no piecu vājāko komandu ĶMI.